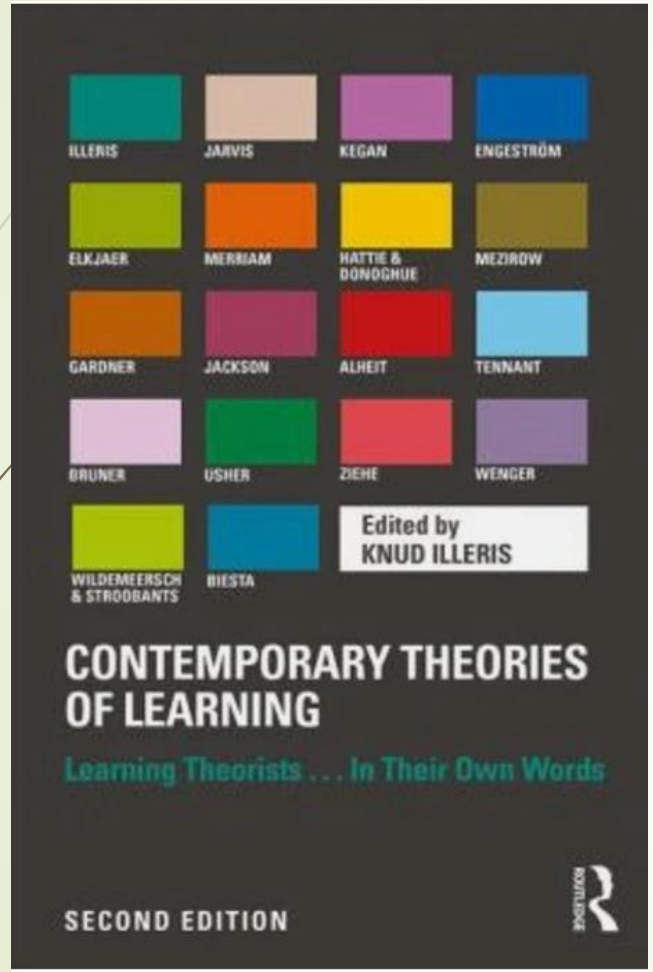
DESPRE PREDAREA CU SENS ŞI SENSUL PREDĂRII ÎN ERA DIGITALĂ

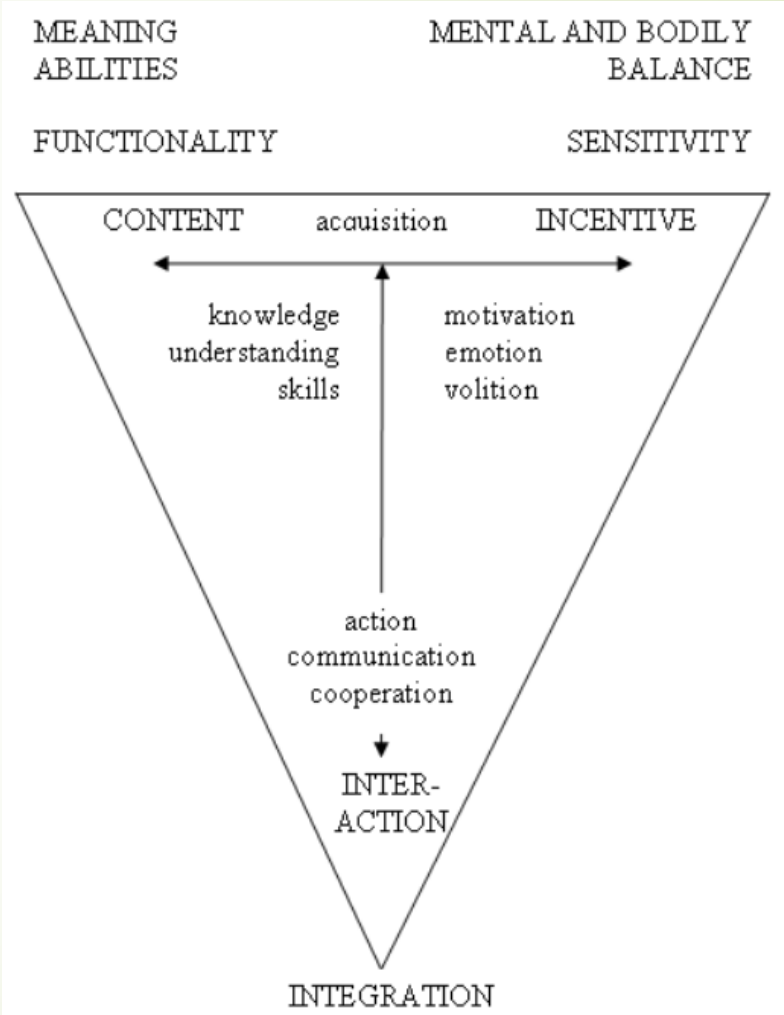
Conf. dr. Nadia- Laura SERDENCIUC
Departamentul de Specialitate cu Profil Psihopedagogic
Facultatea de Psihologie şi Ştiințe ale Educației
Universitatea „Ştefan cel Mare” din Suceava

Rădăuți, 3 noiembrie 2026

1, 2, 3...

Knud Illeris- *A comprehensive understanding of human learning*

Modelul tridimensional al învățării

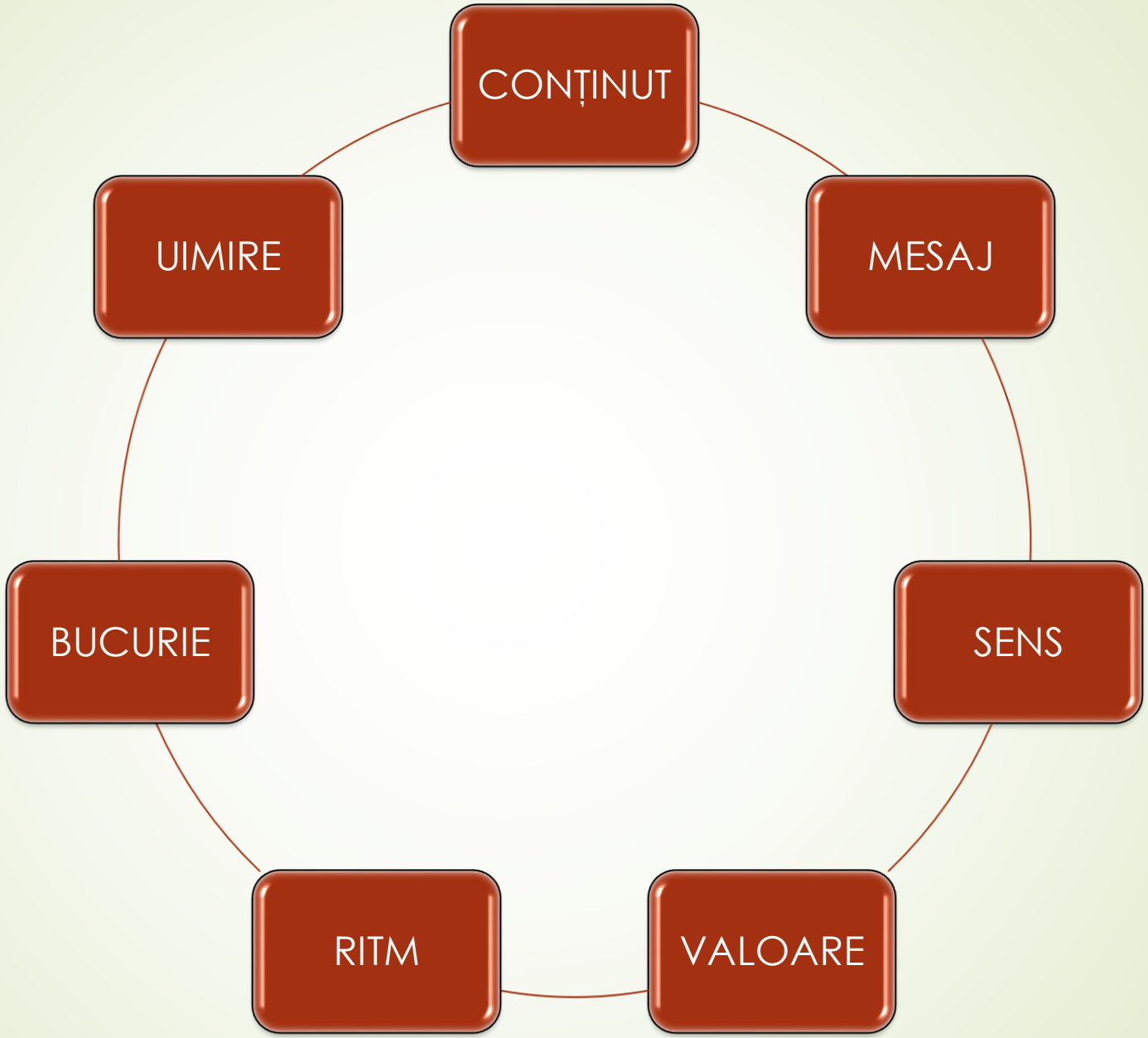
(Knud Illeris,2018)

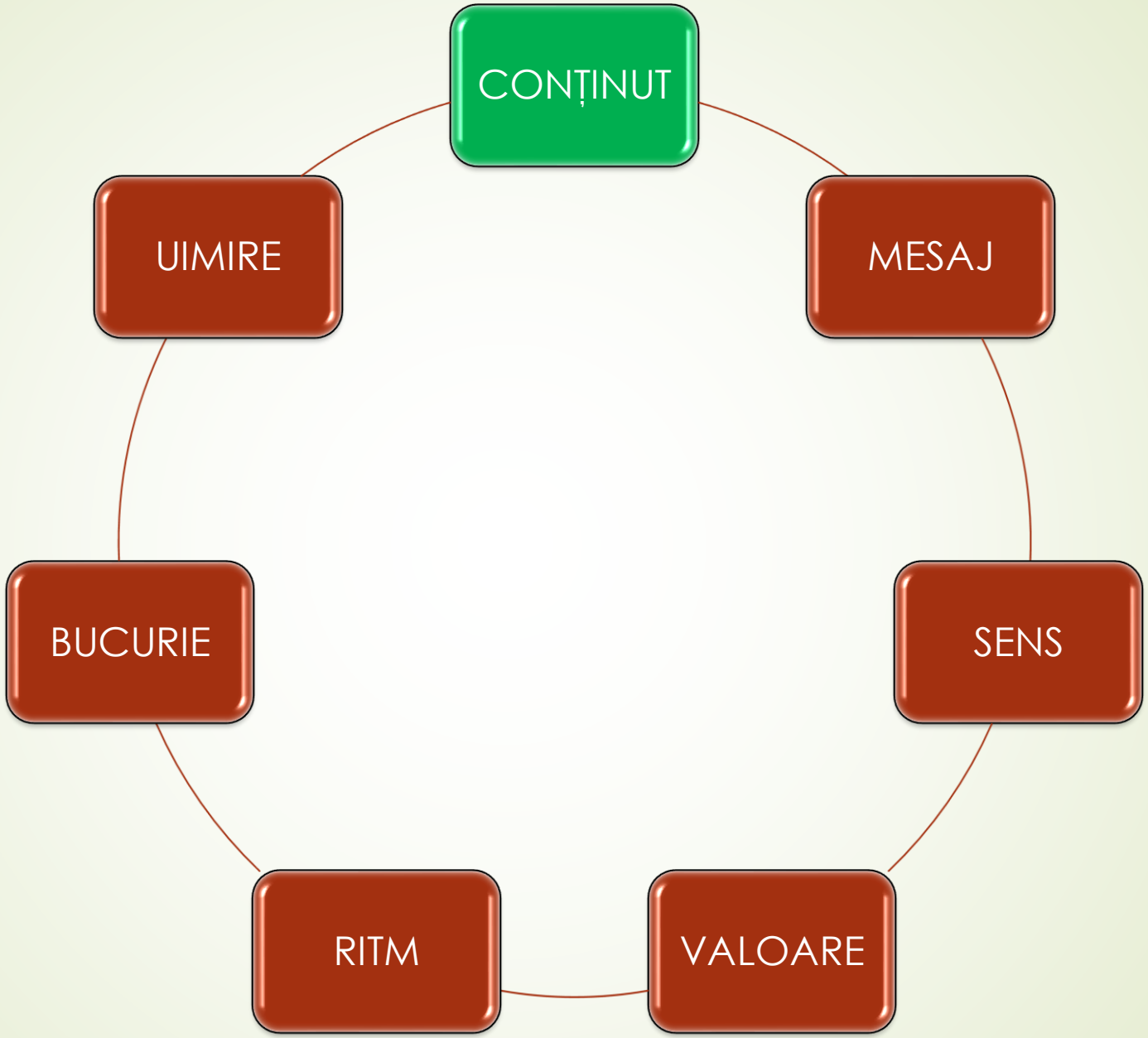
- Cadru holistic al învățării umane
- Achiziție (conținut, atribuire de sens, abilități de procesare, asociate unei susțineri energetice)- INTERN
- Interacțiune (schimb activ între individ şi mediul social)- EXTERN

Modelul tridimensional al învățării
(Knud Illeris, 2018)

- **Dimensiunea cognitivă** – abordarea conținutului- FUNCȚIONALITATE
  - creatoare de înțelesuri
  - scheme mentale
  - capacități funcționale
- **Dimensiunea declanşatoare** – emoții, motivație, voință- SENSIBILITATE
- **Dimensiunea interacțională** (contribuie la integrarea în comunitate şi în societate)- INTEGRARE

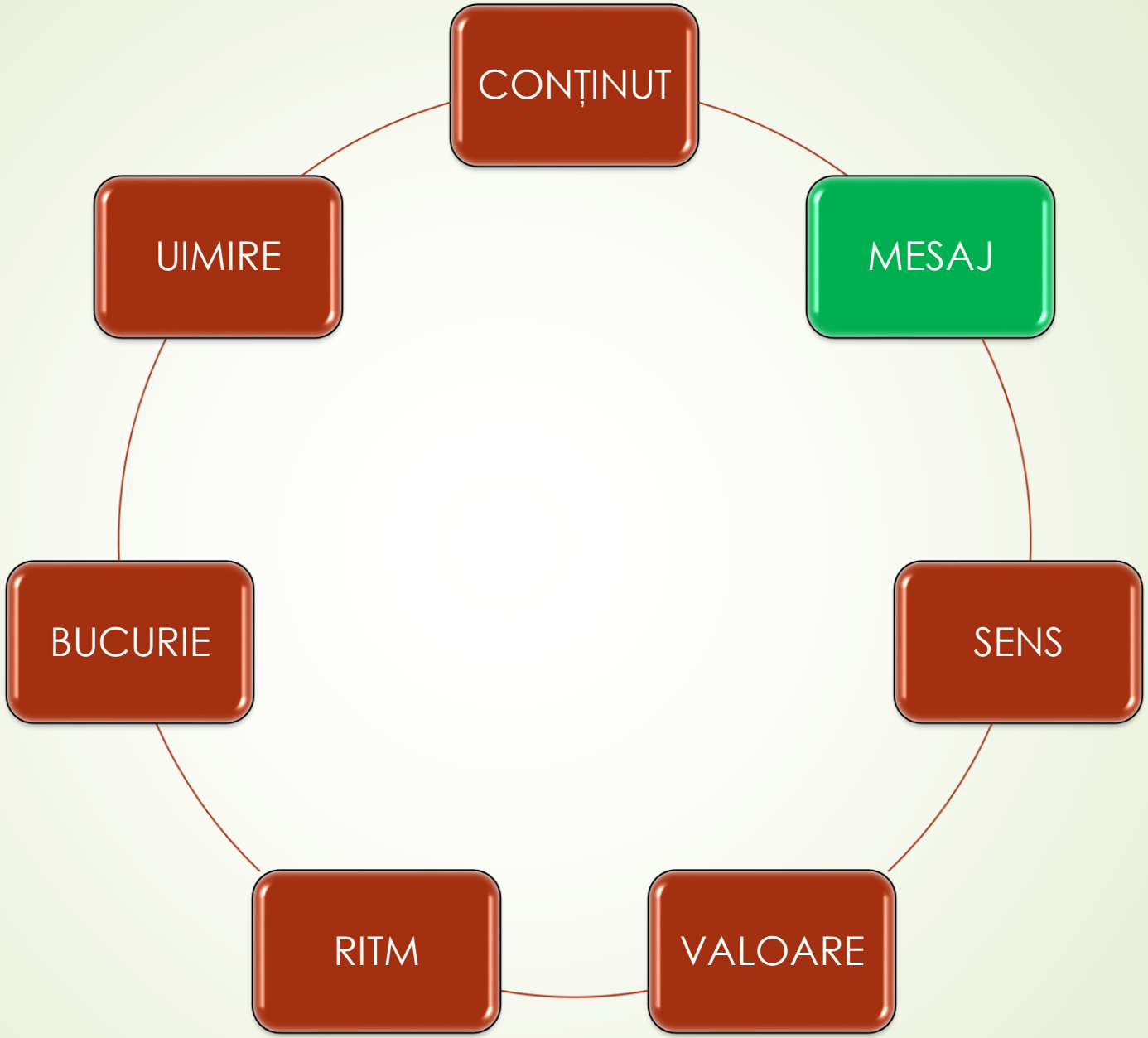
PREDARE CU SENS...

CONȚINUT
MESAJ
SENS
VALOARE
RITM
BUCURIE
UIMIRE

CONȚINUT
MESAJ
SENS
VALOARE
RITM
BUCURIE
UIMIRE

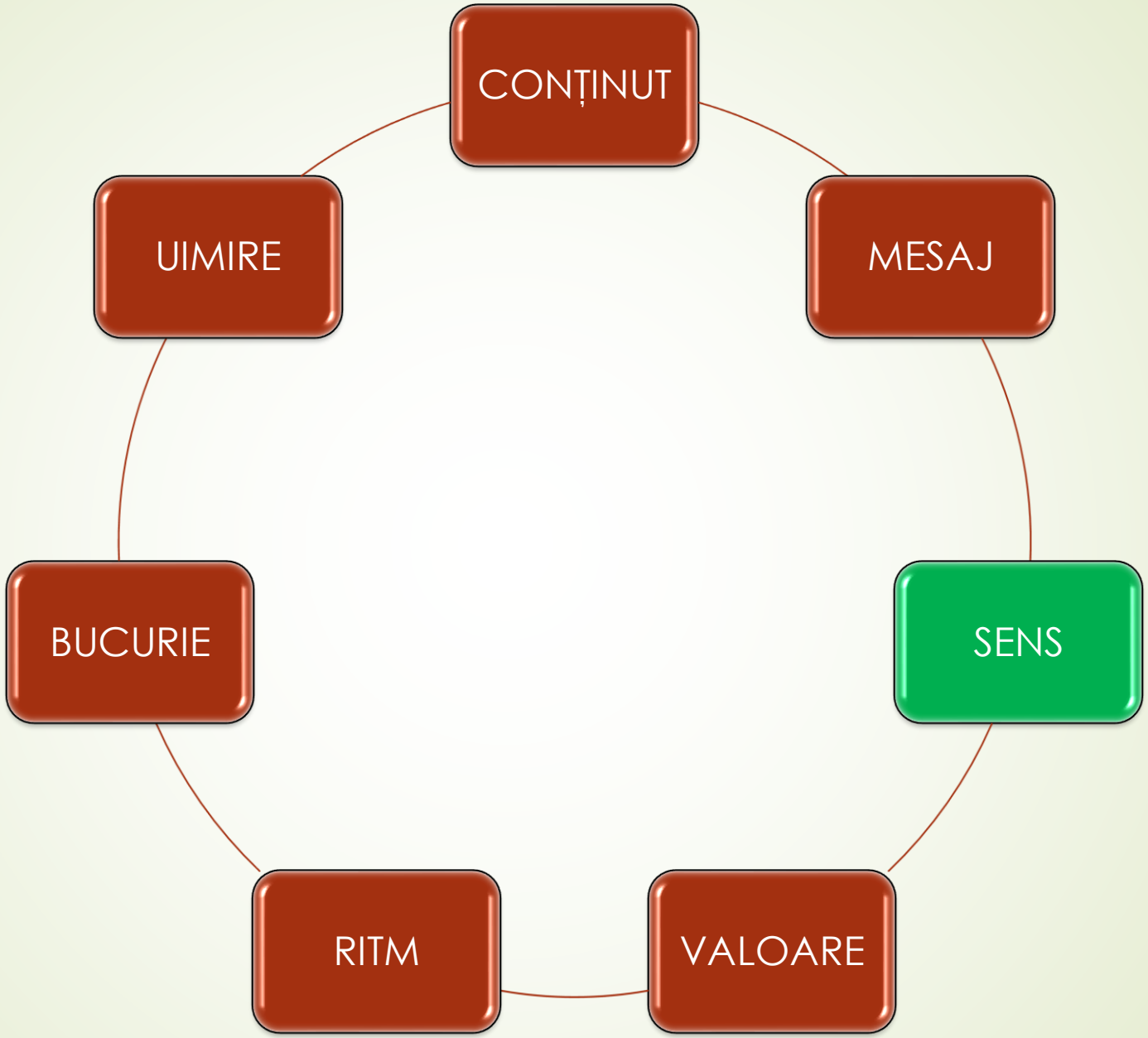
Managementul conținutului

- Selecție- sistematizare- prelucrare pedagogică- competențele cadrului didactic
- Flux continuu de conținut (24/24, uşor accesibil; „portal în buzunar [...] către un univers alternativ-incitant, instabil, generator de dependențe"; trecere de la copilăria bazată pe joacă la copilăria bazată pe telefon- *J. Haidt, 2024*; metafora hidrantului-J. Hari, 2022)
- Suprastimulare (lipsa atenției, impulsivitate, pierderea interesului pentru învățare)
- Raportul text- imagine (motoare de căutare; vizualizare/ lectură)
- Scop – pretext de formare- prilej de uimire

CONȚINUT
MESAJ
SENS
VALOARE
RITM
BUCURIE
UIMIRE

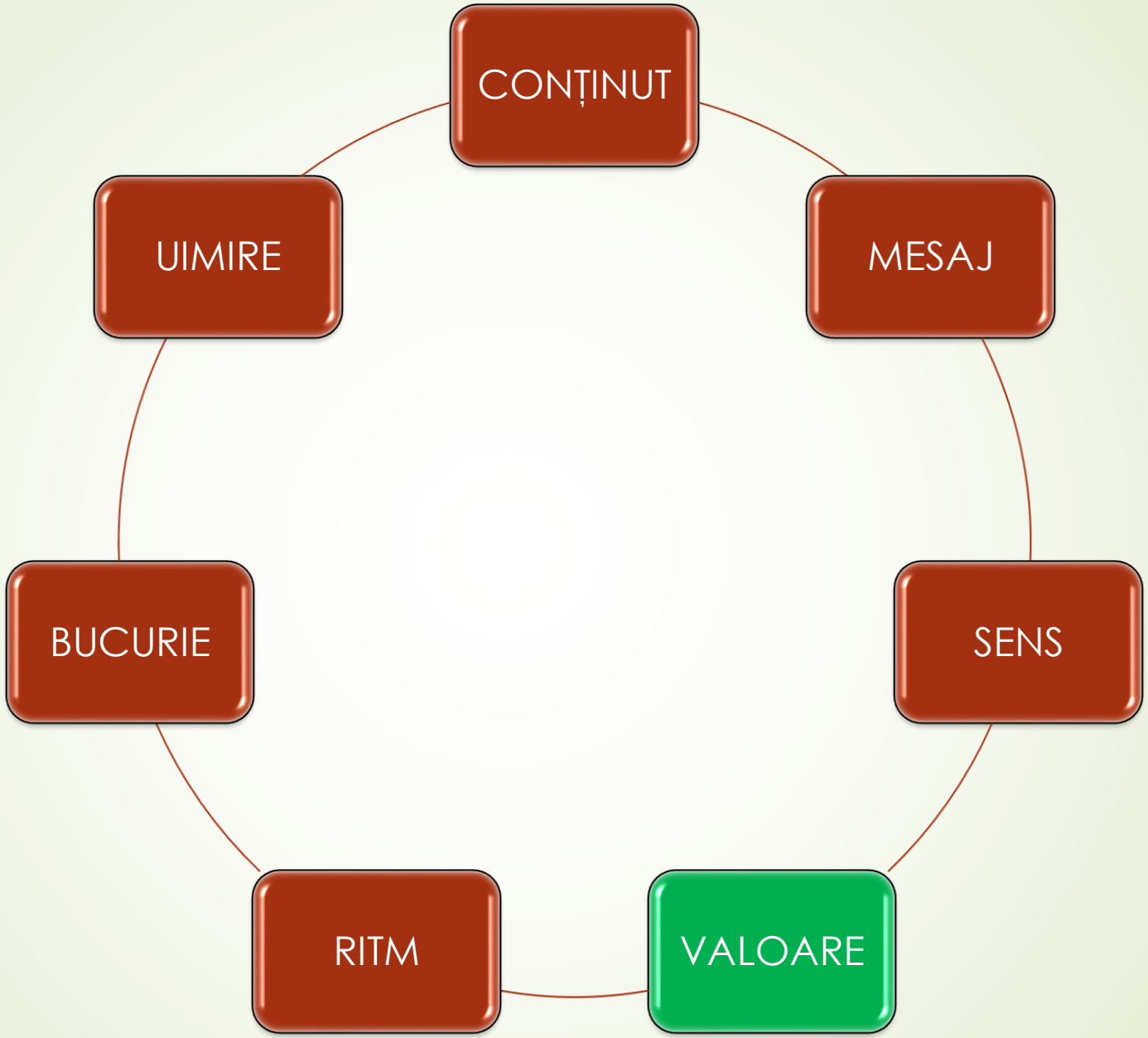
Structurarea mesajului

- Cale de transmitere (față în față/ online; sincron/asincron)
- Semnificații ale mesajului în comunicarea didactică
- Comunicarea în context digital (*oportunități de conectare socială; utilizarea excesivă a rețelelor sociale și a tehnologiei și o rată crescută a tulburărilor depresive, a anxietății, a disfuncției de reglare a dispoziției - Masri-Zada et al., 2025)*
- Convergențe/ contradicții („filter bubble", „cancel culture", like, share)

CONȚINUT
MESAJ
SENS
VALOARE
RITM
BUCURIE
UIMIRE

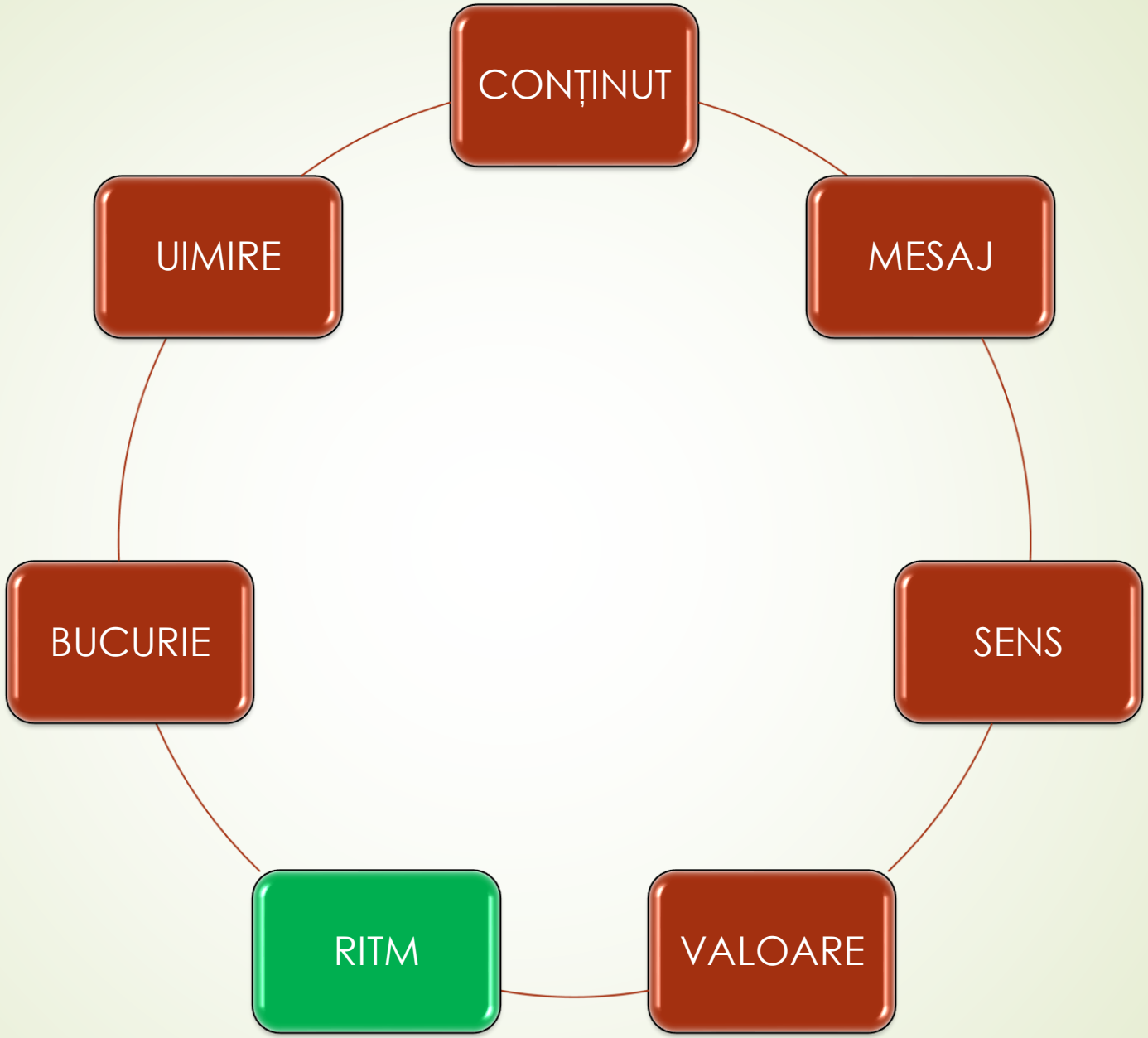
Capacitatea de a evoca/ construi sensuri în mintea elevului

- Cumulativ- asimilator- adaptativ- trasnformațional
- Prezența unor idei relevante
- Intenția de a construi sensuri
- Împărtăşirea de sens- validare în spațiul cunoaşterii (C. L' Ecuyer, 2019- „Priveşte, mamă!"; educatorii au rol de facilitatori ai învățării cu sens)
  - Designul experiențelor de învățare
  - Mediază experiențele senzoriale ale copiilor şi susțin interpretarea acestora
  - Ghidează procesele de asimilare şi acomodare sprijinind configurări de sens

CONȚINUT
MESAJ
SENS
VALOARE
RITM
BUCURIE
UIMIRE

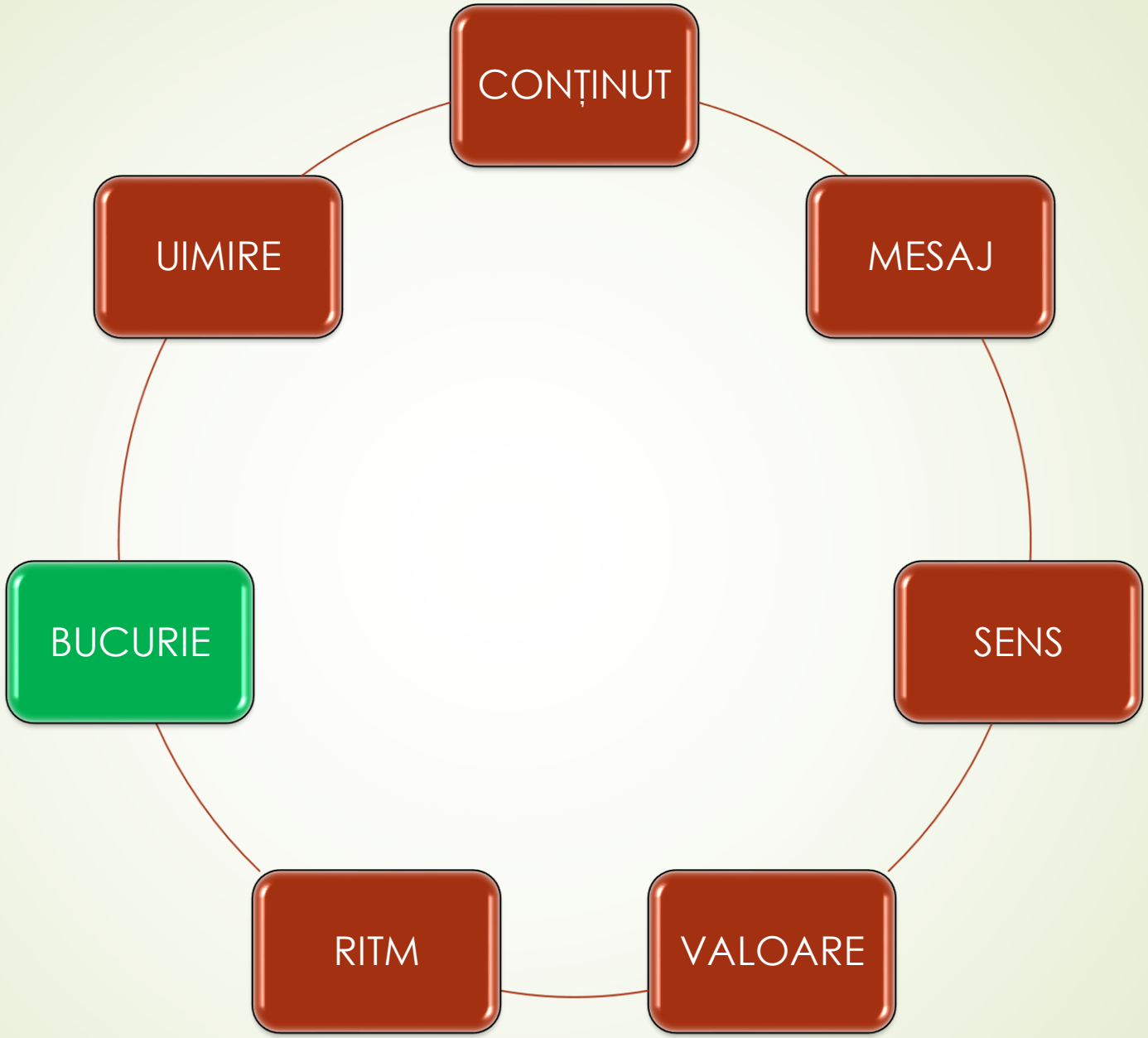
Perspectiva valorică

- Lumea reală- lumea virtuală sub semnul valoric
- Sistemele educaționale investesc în tehnologie, aplicații, echipamente
- Conținutul şi profesorul?
- Mc Kinsey (2007)- *How the world best performing schools systems came out on top* – 25 sisteme educaționale de succes (C.L'Ecuyer, 2019)
- Pasiune, intuitie, sensibilitate, empatie, creativitate
- Predarea eficientă- predare autentică

CONȚINUT
MESAJ
SENS
VALOARE
RITM
BUCURIE
UIMIRE

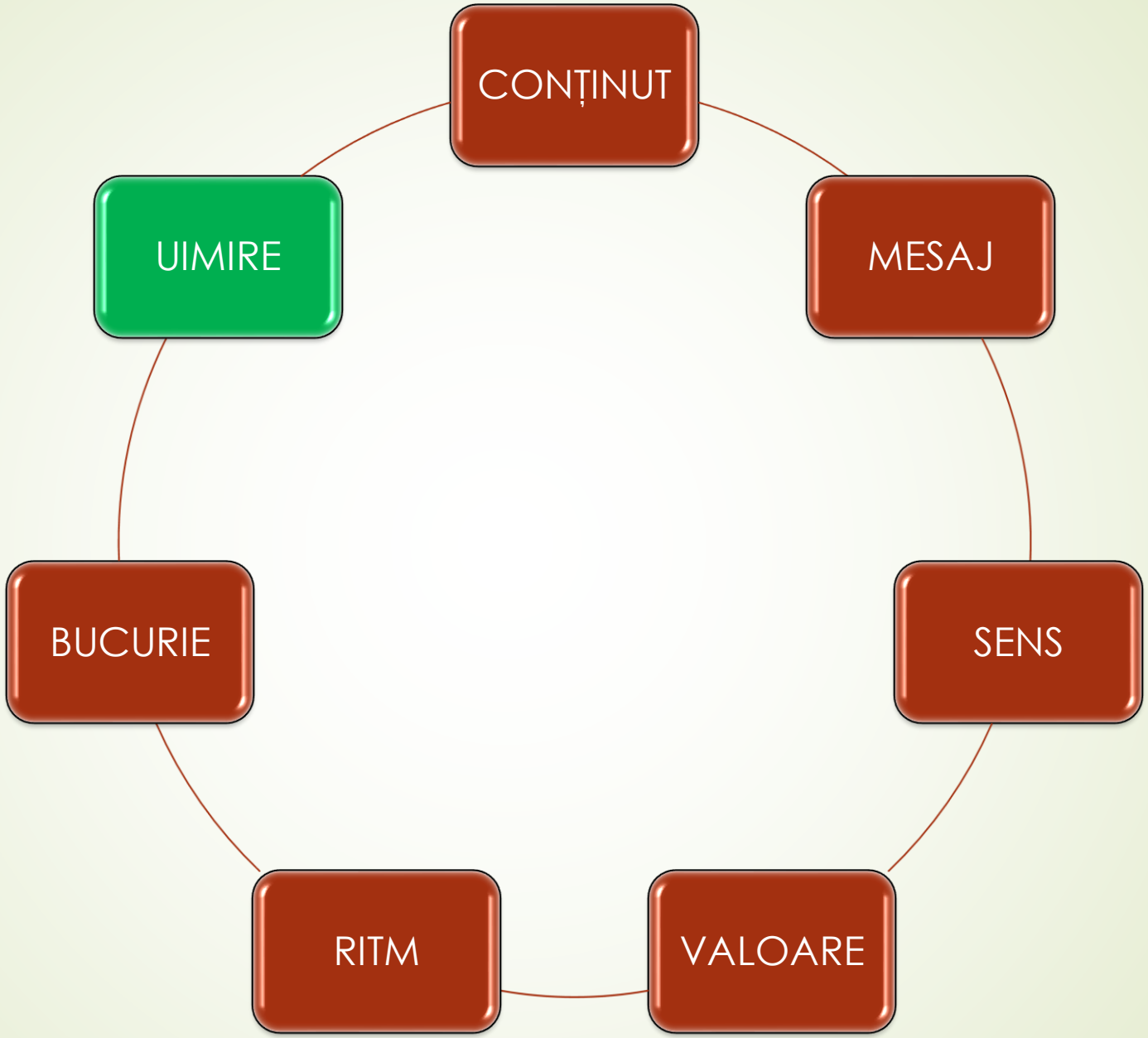
Ritm

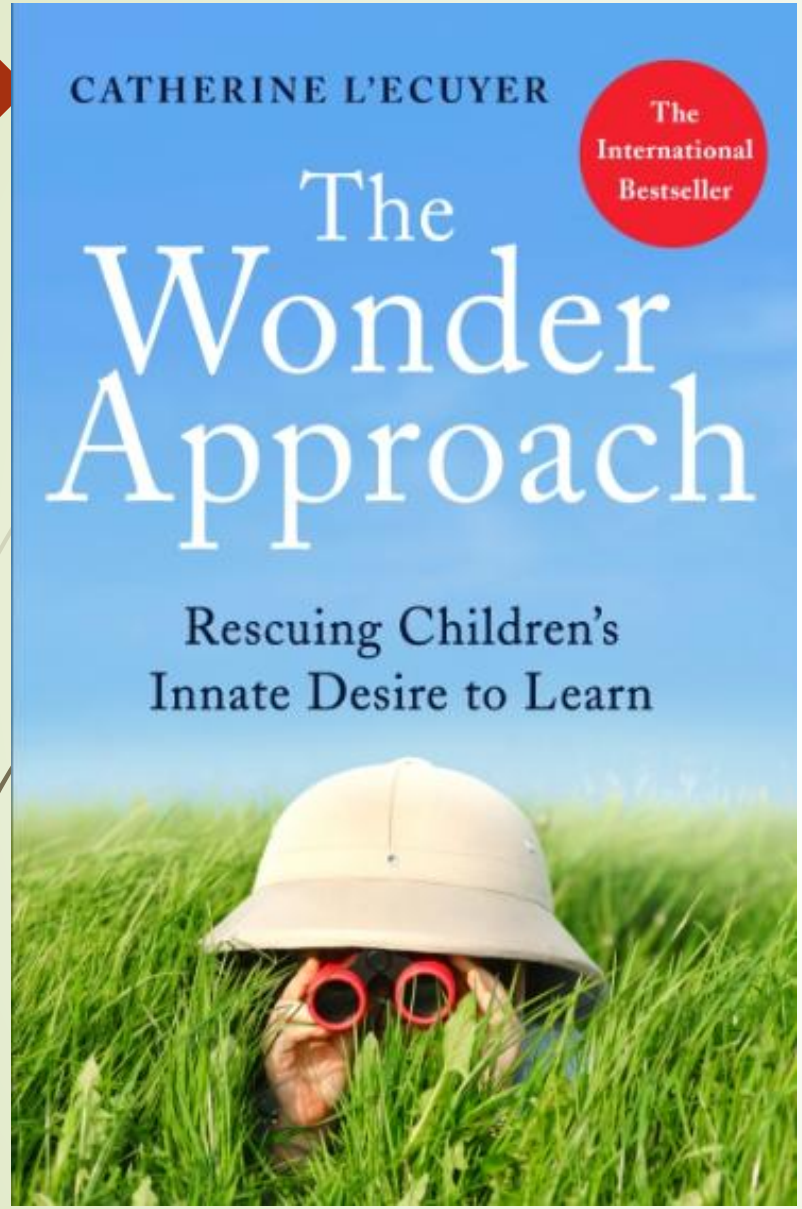
- Ritm- etape de dezvoltare- context de formare
  - Ritmul copilăriei – ritmul vârstei adulte
  - Reperele copilăriei- reperele vârstei adulte
  - 2009/ SUA/ 59 DVD/uri educaționale (3 ani)- 7,5 schimbări de scenă pe minut
  - în viața reală- cu alt ritm- copiii se plictisesc, devin nervoşi şi nerăbdători (C.L'Ecuyer, 2019)
- Etape- vârste- generații

CONȚINUT
MESAJ
SENS
VALOARE
RITM
BUCURIE
UIMIRE

Bucuria cunoaşterii

- „Scopul întregului învățământ şi cel al şcolii nu trebuie să fie obținerea unui examen sau a unei diplome oarecare ci acela ca elevii să-şi caute singuri cunoştințele necesare, să aibă propriile lor impresii, să-şi formeze opiniile lor, să ajungă la bucuria intelectuală prin munca lor proprie. ”

CONȚINUT
MESAJ
SENS
VALOARE
RITM
BUCURIE
UIMIRE

- Sentimentul de uimire ca forță internă ce determină spiritul să se raporteze la realitate cu umilință, recunoştință, respect şi admirație
- Precede o învățare cu sens
- Se asociază capacității de a trăi în prezent cu intensitate
- Stă la baza dorinței de a şti
- Uimirea generează o conduită activă
- Capacitatea de a vedea extraordinarul în obişnuit (2019)

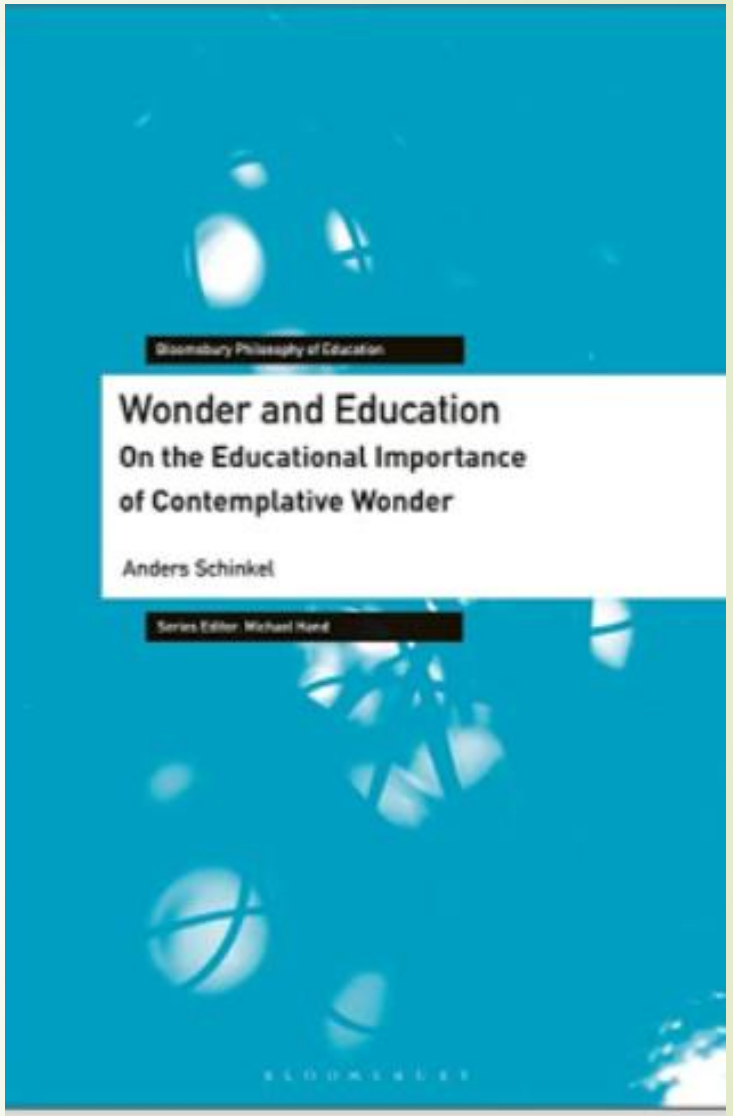
Uimirea interogativă

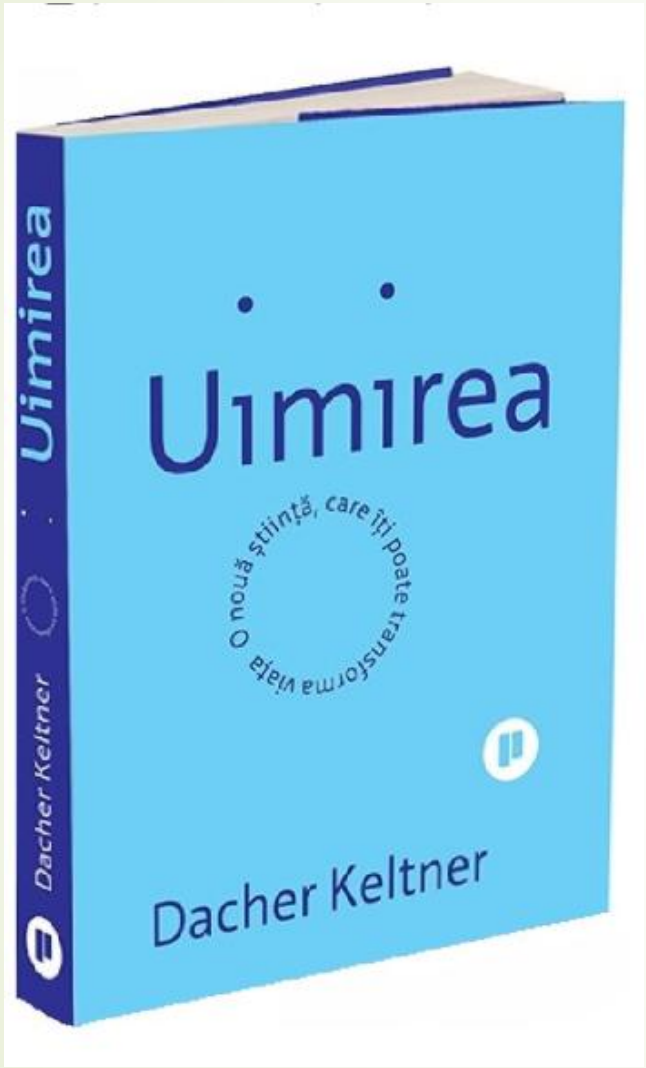
- se apropie de curiozitate
- orientată spre acțiune, spre rezolvare

Uimirea contemplativă

- ne conştientizează asupra limitelor cunoaşterii şi înțelegerii noastre
- atrage atenția asupra semnificațiilor de dincolo de construcțiile noastre
- lumea merită cunoscută pentru ea însăşi
- ne lasă să zăbovim în mister

Educația are ca scop să ofere accesul către lume, iar uimirea ne captează privirea şi ne determină să ne oprim şi să ascultăm sau să privim.

- Uimirea este sentimentul de a te afla în prezența a ceva vast, care îți depăşeşte nivelul actual de înțelegere a lumii.

- Vastitatea (fizică, temporală şi semantică)- dificilă, tulburătoare şi destabilizatoare- ne determină să pornim, în uimire, în căutarea unor noi forme de înțelegere.

- Variații ale uimirii (determinate cultural, ancorate unor teme, asociate unor persoane etc.)

- Poveşti despre uimire (26 țări, 2600 poveşti) – taxonomie a uimirii- opt minuni ale vieții (**frumusețea morală**- curajul, **efervescența colectivă**, **natura**, **muzica**, **designul vizual, uimirea spirituală şi religioasă, viață şi moarte, revelații-** adevăruri esențiale despre viață)

PREDAREA CU SENS...

Organizarea de experiențe de învățare autentice care construiesc conexiuni sub semnul uimirii.

12
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

PREDAREA

- „Nucleu dur”
- Evoluții conceptuale
- Perspective de abordare
- Actul predării- cultura predării
- Predarea?

SENSUL PREDĂRII

- Cultura predării – rol şi responsabilitate- delimitare identitară
- Direcții de abordare şi posibile semnificații
- „Începe cu DE CE”... Proiectează-te în viitor... Recâştigă umanitatea prin viziune, responsabilitate asumată şi UIMIRE

Repere bibliografice

- **Cerghit, Ioan** (2008). *Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii.* Editura Polirom. Iaşi
- ***Haidt, Jonathan*** *(2024). O GENERAȚIE ÎN PERICOL. Cum afectează telefonul sănătatea mintală a copiilor noştri şi cum îi putem proteja.* Bookzone. Bucureşti
- **HARI, Johann** (2022). Hoții de atenție. De ce nu te poți concentra? Editura TREI. Bucureşti
- **Illeris, Knud** (2018). *Contemporary theories of learning. Learning Theorists… In Their Own Words. Routledge. Taylor & Francis Group. London*
- ***Keltner, Dacher*** *(2023). Uimirea: o nouă ştiință care îți poate transforma viața. Editura Publica. Bucureşti*
- **L' Ecuyer, Catherine** *(2019). The Wonder approach. Rescuing children's innate desire to learn. Robinson. London*
- **Masri-Zada,** T., Martirosyan, S., Abdou, A., Barbar, R., Kades, S., Makki, H., Haley, G., Agrawal, D.K. (2025). The Impact of Social Media & Technology on Child and Adolescent Mental Health. *J. Psychiatry Psychiatr Disord*. 9(2): 111-130. Epub 2025 Apr 1. PMID: 40520349. PMICD: PMC12165459.
- ***Sinek, Simon*** (2009). *Începe cu* ***DE CE.*** *Editura* Publica. Bucureşti
- **Schinkel, Anders** (2021). Wonder and Education. On the Importance of Contemplative Wonder, Bloomsbury Academic. London